

Publication of Association Esprit, Société et Rencontre
Strasbourg/France

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

Volume 5 Issue 8, p. 459-473, December 2012

2005 İLKÖĞRETİM PROGRAMI UYGULAMALARINA İLİŞKİN VELİ GÖRÜŞLERİ

*THE OPINIONS OF THE PARENTS ON 2005 ELEMENTARY
SCHOOL CURRICULUM APPLICATIONS*

İsmigül COŞAR

Milli Eğitim Bakanlığı, Çukurbağ İlkokulu-Patnos-Ağrı, Sınıf Öğretmeni

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR

*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü Sınıf
Öğretmenliği ABD*

Abstract

The objective of the research is to shed light on the parent side of the present curriculum and to display the parent views about the elementary curriculum applications. In this context , the principal of the research is evaluating the view of the parents who has fifth grade students in primary schools. The problem of the research is to display the opinions of the parents about 2005 Elementary School Curriculum. The universal of the research consists of the parents of the 5th grades students in Bursa city, Nilüfer and Yıldırım, the towns of Bursa. The research's sample is comprised of 235 parents of fifth graders that are chosen randomly in this universe. Among the parents 48 of them send their children to private schools and the rest 187 parents send theirs to state schools. According to the results of research, there hasn't been a meaningful difference between the views of parents about 2005 Elementary School Curriculums and gender, marital status, education level, proximity to child and the place variables of the parents. Although, there has been a meaningful difference between the views of parents about 2005 Elementary School Curriculums and the economic status of parents.

Key Words: 2005 Elementary School Curriculum, Constructivism, Parent's opinion.

Öz

Bu araştırmanın amacı eğitim programının veli boyutuna ışık tutmak ve velilerin ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Bilindiği gibi 2005 yılında ülkemizde program geliştirme çalışmalarının bir halkası daha yürürlüğe girerek öğretim programları değiştirilmiştir. Öğretim programlarının okul idaresi, öğretmen ve öğrenci boyutlarının yanında veli boyutu da önemli bir değişkendir. Bu bağlamda ilköğretim beşinci sınıfta öğrenim gören öğrenci velilerinin ilköğretim programlarına ilişkin görüşlerini değerlendirmek araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın problemi 2005 İlköğretim Programı uygulamalarına ilişkin veli görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmanın evrenini Bursa ili Nilüfer ilçesi ve Yıldırım ilçesinde ilköğretim beşinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin velileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu evrenden random olarak seçilen 235 ilköğretim beşinci sınıf öğrencisinin velisinden oluşmaktadır. Araştırmaya 48'i özel okul 187'si devlet okulunda öğrenim gören öğrencinin velisi olmak üzere toplam 235 veli katılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen bir ölçeğin kullanıldığı araştırma sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde, öğrenci velilerinin 2005 İlköğretim Programı uygulamalarına ilişkin görüşleri ile velinin cinsiyeti, velinin medeni durumu, velinin eğitim düzeyi, velinin çocuğa yakınlığı ve velinin yaşadığı yer değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte; öğrenci velilerinin 2005 İlköğretim Programı uygulamalarına ilişkin görüşleri ile velilerin ekonomik düzeyleri değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: 2005 İlköğretim Programı, Yapılandırmacılık, Veli Görüşleri

Giriş

Okulun geleneksel görevi kabul edilen ‘bilgi aktarma’ rolünün değişmesi gerekmektedir. Çünkü öğrencileri sadece bilgilendirmek yeterli değildir, onları neden sonuç ilişkisi kurabilen ve karar alabilen bireyler olarak yetiştirmek gerekmektedir. Aynı şekilde, öğrenme bilgilendirme değil, bilgi üretmedir. Sınıftaki öğrenme, öğrencinin önceki öğrenmeleri üzerine kurulmalı ‘öğrenmenin kavramsal bir değişme ile ulaşılan bir bilgi üretme süreci olduğu’ kabul edilmelidir (Özden, 2002). Şimsek (2004)’ e göre öğrenme sosyal ortamda gerçekleşen bireysel bir süreçtir, öğrenme, doğrusal ya da hiyerarşik düzende olan bir süreç değildir, bilginin yapılandırılmasında ön bilgi, önyargı, kişisel düşünce gibi etmenler belirler, öğrenmenin sosyal yönü uzlaşmayı içerir, öğrenme mutlaka bir bağlam içinde oluşur, öğrenme, yaşamla ve güncellelikle ilgili olması önemlidir, öğrenmede etkileşim önemlidir. Kullanılan dil ve sosyal çevre önemlidir, bilgi, geçici, gelişimsel ve kültürel, öğrenme bir etkinliktir ve bir yapılandırma sürecidir.

Yapılandırmacı anlayışın temel dayanakları, eğitim psikologlarının araştırma ve düşüncelerine dayandırılmaktadır. Yapılandırmacı kuramın uzun bir tarihi geçmişe dayandığı ve yapılandırmacılığı benimseyen ilk eğitimcinin 18. yüzyılda Giambattista Vico olduğu ileri sürülmektedir. Ancak Vico’ nun yapılandırmacılıkla ilgili görüşleri, o yüzyılda eğitimcilerin fazla dikkatini çekmemiştir (Yaşar, 1998). Günümüzdeki anlamıyla yapılandırmacılığı ilk defa ortaya atan kişi Piaget’dir. Piaget’ in bilişsel gelişim ve bilginin oluşumu ile ilgili çalışmaları dahilinde gelişen bu anlayış, öz itibarı ile ‘öğretmeden çok öğrenme’ üzerinde durulmasını öngörür. Yapılandırmacı anlayışta öğrenme, mevcut durumlardaki etkinliklerden oluşan ve yaşam boyu ilerleyen bir süreçtir. Yapılandırmacılara göre bilgi, yaşantılarını anlamlı hale getirmeye çalışan birey tarafından etkin olarak yapılandırılmaktadır. Bireyler doldurulmaları beklenen boş variller değil, anlamları araştıran etkin organizmalardır (Yurdakul, 2005).

Yapılandırmacı anlayışta öğreten/yönlendiren ve öğrenen, önceki eğitim anlayışlarından farklı roller üstlenmektedirler. Yapılandırmacı yaklaşımda öğreten; açık fikirli, çağdaş, kendini yenileyebilen, bireysel farklılıkları dikkate alan, uygun öğrenme yaşantılarını sağlayan ve öğrenenlerle birlikte öğrenen kişidir ve temel görevi, öğrenenleri ne yapacakları, bilgiye nasıl ulaşacakları konusunda etkili yönlendirmesidir (Demirel, 2011). Yapılandırmacılığa göre öğrenenler bilgiyi bireysel yaratırlar, yorumlarlar ve yeniden organize ederler. Bu bilişsel dönüşüm, öğrenenler, var olan bilgilerle formal öğretim yaşantılarını birbirine bağdaştırdığında gerçekleşmektedir. Bunun için öğrenenler; problem çözmeye dayalı araştırma etkinliklerine, öğretmen ve arkadaşlarıyla tartışmalara ve anlayışlarını farklı biçimlerde gösterebilecekleri yaşantılara katılmalıdırlar. Yapılandırmacılık izole edilmiş bir öğretim yöntemleri dizisi değil, daha çok okul yaşamını düzenleyen inançlar, normlar ve uygulamalardır. Bu kültür, öğrenenlerin arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle ve konu alanıyla ilgili etkileşimlerini biçimlendirmektedir. Yapılandırmacılıkta, öğrenenlerin entelektüel açıdan bağımsız oldukları ve tecrübeye dayalı etkinlikler sayesinde çok daha fazla bilgiye sahip oldukları dikkate alındığında; özgün bir içeriğin de probleme dayalı uygulamalarla ve sınıfta bir diğerkinin fikrine saygı duyma görüşleriyle bağlantılı olduğu görülmektedir (Windschitl, 2000; akt. Yurdakul, 2004).

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’na 2005 yılında hazırlanan program tanıtım kitapçığında ilköğretim programının yenilenmesinin gerekliliği şu sebeplerle dayandırılmıştır (MEB, 2005): Değişik bilim alanlarındaki araştırma bulgularının ve eğitim bilimlerinde öğretme/öğrenme anlayışındaki gelişmelerin yöntem ve içerik olarak öğretim programlarına

yansıtılması, eğitimde kaliteyi arttırmak ve eşitliği sağlamak, ekonomiye ve demokrasiye duyarlı bir eğitim ihtiyacı, bireysel ve ulusal değerlerin küresel değerleri de dikkate alarak geliştirilmesi ihtiyacı, mevcut öğretim programları uygulamaları kapsamında öğrencilerin çoğunluğunda okula, öğrenmeye, okumaya tepki düzeyinde bir isteksizlik olması, mevcut öğretim programlarında konuların çok kapsamlı ve ezbere dayalı bilgi yoğunluklu olması nedeniyle, konuların zamanında bitirilememesi ve çoğu zaman sıkıştırılıp öğrenilmeden bitirilmesinin tercih edilmesi, programda yer alan konuların birçoğunun çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun olmaktan, onların merak ve ilgilerini karşılamaktan uzak olması, okulda kazandırılmaya çalışılan yaşantı biçimleri ile gerçek dünyanın çoğu kez uyum içinde olmaması, sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim uygulaması ile ilkokul ve ortaokul programları üst üste eklendiği için, temel eğitimde program bütünlüğünün olmaması, dikey eksende, temel eğitimde birinci sınıftan-sekizinci sınıfa her bir dersin kendi içinde kavram bütünlüğünün olmaması, yatay eksende, dersler arasında yeterli paralelliğin sağlanmamış olması, ekonomik ve toplumsal gelişmelerin bir sonucu olarak, bireylerin yaratıcılık, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, işbirliği yeterliklerini kazanmalarının daha bir önem kazanmış olması, kendini ifade edebilen, iletişim kurabilen, girişimcilik ruhuna sahip vatandaşlar yetiştirme gerekliliği daha baskın konuma gelmesi ve çocuklarımızın, ülke çapında ya da uluslar arası değerlendirmelerde beklenen düzeyde başarı gösterememesi.

Yapılandırmacı anlayışla yeniden şekillenen eğitim programımızda hedeflenen öğrenci başarısına ulaşmada okul, aile, öğrenci ilişkisinin önemi şimdiye kadar yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur. Ancak programda yer alan ve veliyi programa dair bilgilendirmeyi amaçlayan bölümde yer alan bilgilerin velinin programa dair bilgi edinebilmesi açısından yeterli olmadığı söylenebilir. Şu andaki veli profiline baktığımızda, geleneksel eğitim anlayışıyla eğitim almış olan veliler, çocuklarını yapılandırmacı anlayışı temel alan farklı bir eğitim ortamına göndermektedir. Yapılandırmacı eğitim programı daha önceki programlardan her açıdan farklıdır. Bu farklılık hedeflenen amaçlardan, değerlendirme yöntemlerine kadar programın bütün öğelerine yansımıştır.

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının istediği ve benimsediği nitelikli insanı yetiştirmede temel güç, eğitim ve aile kurumlarının birlikte çalışmasından geçmektedir (Baum ve McMurray-Schwartz, 2004: 57). Veli öğrencinin öğrenme sürecine “katılımcı gözlemci” olarak dâhil olmalıdır. Bu katılım yol gösterici, olası çözüm yollarını düşündürücü, araştırmaya yöneltici, farklı konularla ve bilgilerle bağlantı kurmaya teşvik edici sorularla öğrencinin bizzat kendi ödevini ve öğrenmesini tamamlamasını sağlayıcı sorularla olmalıdır. Sorular bir madendeki vurulan kazmalara benzer. Her bir soru madencinin değerli madene ulaşmasına götüren yol gibi, sorulan her bir soruda öğrenciyi bilgiye kendi kendine götüren araçtır. Bu süreçte öğrenci sadece bilgiye ulaşmaz aynı zamanda kendi bilgisini kendisi inşa ettiği için düşünme becerisi de gelişir. Değişen programlarla birlikte, okul yaşantıları ve gerçek hayat durumları arasındaki ilişkiler kuvvetlendirilmiş, öğrenmelerde velinin rolü de artmıştır (Karacığa, 2008).

Aile, temel sosyal kurumdur. Toplumun en küçük sosyal örgütü ve aynı zamanda eğitim kurumudur. Sosyolojik açıdan yapılacak sınıflandırmada, sosyal grupları birincil ve ikincil diye ayırdığımızda, aile birincil grupların ilki ve en önemlisidir. Çünkü bireyin ilk duygu, davranış, düşünce ve eğitimini kazandığı yer ailesidir. Bu kazandıkları, onun hayatı boyunca kültürel ve eğitimsel formasyonuna temel teşkil eder (Kıncal, 1993: 63). Aile içinde çocuğa verilen eğitim, onun kişilik yapısını, sosyal ve zihinsel gelişimini etki alanına aldığından önemli bir role sahiptir. Eğitim ilk olarak ailede başlar ve kişilik yapısının temel davranışları büyük ölçüde ailede elde edilir. Ailede kazanılan kişilik özellikleri, okulda verilen sistemli ve düzenli eğitim sürecinde, çocuğun niteliklerinin gelişmesinde olumlu ya da olumsuz bir katkı sağlayacaktır (Kaplan, 2002: 11). İlköğretim, çocuğun örgün eğitim

hayatının başlangıcı kabul edilecek olursa bu dönemde aileye de büyük görevler düşmektedir. Öğrencinin hızlı gelişiminin olduğu ve kişilik özelliklerini yerleştirdiği ilk çocukluk evresinde aile ortamı, eğitim açısından çok önemlidir. Ailenin eğitsel ortamı; öğrencinin okulda öğrendiklerini pekiştirebilir veya köreltebilir (Başaran, 1996: 226).

Aile ve okulun ortak çalışması durumunda çocuğun yararlandığı bir işbirliğinin oluştuğunu savunan Burns-Crawford (1993), ana baba katılımının tüm yaş ve tipte öğrencilerin okul başarısının anahtarlarından biri olduğunu gösteren birçok araştırmaya dayanarak, etkili ana baba katılımının öğrenci başarısını, okula devamını, güdülemeyi, benlik saygısını arttırdığını ve okula yönelik olumlu tutum geliştirilmesini sağladığını belirtmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı, yeni ilköğretim programının uygulanmaya başlaması ile velilerden beklenenleri şöyle belirtmiştir (www.ttkb.meb.gov.tr):

- Program hakkında yeterli bilgi sahibi olmak,
- Öğrencilerin ihtiyaçlarının belirlenmesinde öğretmene yardımcı olmak,
- Öğrencilerin gözlem formlarının doldurmak ve öğrencinin gelişimini takip etmek,
- Öğrencinin okulda öğrendiklerini hayata geçirmesi konusunda yardımcı olmak,
- Velisi olduğu öğrenci ile okuma saatleri düzenlemek,
- Öğrencilere verimli çalışabilecekleri bir ortam hazırlamak,
- Öğrencilerin öğrendiği bilgileri ve okuduklarını kendilerine anlatmaları konusunda cesaretlendirici olmak,
- Etkinliklerin hazırlanması sürecinde öğretmene yardımcı olmak (Fotokopi çekilmesi, kesme, boyama faaliyetlerinin yapılması...),
- Öğretmenle ve okulla tam bir iş birliği yapmak,
- Okulda düzenlenen veli eğitim seminerlerine katılmak,
- Önerilen kitapları okuyarak etrafındakilerle paylaşmak,
- Süreli yayınları temin etmek ve öğrencinin dikkatini bunlardaki bazı noktalara çekmek,
- Okulda ve okul dışında yapılan etkinliklere katılmak.

Ailelerin evde çocuğa uygun öğrenme ortamı sağlaması kadar, okulda yapılan etkinliklere katılması ve bu etkinliklere destek sağlaması da öğrenci başarısı açısından önemlidir. Ailenin bu konudaki rolü okuldaki eğitsel, sosyal ve kültürel etkinliklerde doğrudan görev almaktan, düzenlenecek etkinliklere izleyici olarak katılmaya kadar değişik düzeylerde kendini gösterebilir. Aileler okul yönetimi ile ilişki kurarak, okulun işleyişini engellemeyecek bir biçimde okulu ziyaret etme, öğretmen ve yöneticiler ile görüşme, okul etkinliklerinde gücü oranında rol üstlenme gibi çeşitli biçimlerde okulla işbirliğini geliştirebilirler. Bu kapsamda en azından okulda yapılan kültürel ve sportif faaliyetlere, konferans ve yarışmalara katılarak çocuklarına moral destek sağlayabilir, onların okuldaki başarılarına önem verdiklerini gösterebilirler. Bu yolla hem çocuklarını onure etme fırsatı yakalamış olurlar hem de bu yolla onları çalışma ve başarılı olmaya teşvik edebilirler (Gümüşeli, 2004: 14-16). Veliler, çocuklarının eğitimine yeteri kadar destek olarak onların başarıya ulaşmasını istiyorlarsa, çocuklarının tabi tutulduğu eğitim programı hakkında da yeterli bilgiye sahip olmalıdırlar. Çocuklarına hangi kazanımların meydana getirildiğinin amaçlandığını, bu amaçlara ulaşabilmek için okul içinde ve dışında ne gibi faaliyetlerde bulunulacağını, hangi yöntem ve araç-gereçten faydalanılması gerektiğini, çocuklarının ne şekilde değerlendirileceğini bilmek, bu yönde katılım göstermek, okul ve öğretmen ile işbirliği yapmak durumundadırlar (Dumlu, 2009).

Toplumların yapısının değişmesiyle birlikte, ailelerinde yapısı değişmiş, sosyal ve kültürel rolleri, eğitim fonksiyonlarında da değişmeler gözlenmiştir. Bu değişmeler, eğitim programlarının da değişmesini zorunlu kılmış ve ailenin değişen programlardaki rolünü de etkilemiştir (Kılıç, 2009). Yapılandırmacı yaklaşımla oluşturulmuş bir ilköğretim programının kuşkusuz amaçlarından biri de okul-aile işbirliği çerçevesinde öğrenciyi başarılı kılmaktır. Öğrenci başarısını etkileyen bir etmen olarak ailenin rolü burada oldukça önemlidir.

Bu araştırmanın amacı; eğitim programının veli boyutuna ışık tutmak, programın uygulanmasında öğrenci-veli-öğretmen ilişkilerinde yaşanan sıkıntıları belirlemektir. Bu bağlamda ilköğretim beşinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin velilerinin ilköğretim programlarına ilişkin görüşlerini değerlendirmek çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. 5. sınıfta öğrenim gören çocukların velilerinin seçilmesinin temel amacı 2005 öğretim programlarının ilk 5 yıllık mezunlarından sayılacak bu çocukların alt sınıflardaki çocuklara göre daha çok ders almış olmalarıdır.

Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi: “2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşleri nelerdir?” şeklinde düzenlenmiştir. Araştırmanın problemine cevap bulabilmek amacıyla bazı alt problemler oluşturulmuştur.

Alt Problemler

Araştırmanın hazırlanma amacı ile ilgili olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşleri;

- velinin cinsiyetine,
- velinin medeni durumuna,
- velinin ekonomik düzeyine,
- velinin mezun olduğu eğitim kurumuna,
- velinin çocuğa yakınlığına (anne, baba veya farklıysa),
- yaşadıkları yerleşim birimine ve
- öğrencinin öğrenim gördüğü okul türüne göre anlamlı olarak değişmekte

midir?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin velilerin mevcut görüşlerini ortaya koymaya çalışan bir araştırma olduğundan betimsel bir araştırmadır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Bursa ili Nilüfer ve Yıldırım ilçelerinde bulunan ilköğretim beşinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin velileri oluşturmaktadır. Bu evren içerisinde rastlantısal olarak bir örneklem seçilmiştir. Nilüfer ilçesinden 3 özel okul ve 1 devlet okulu, Yıldırım ilçesinden 4 devlet okulu olmak üzere 8 okul araştırmaya katılmıştır. Araştırmaya 48’i özel okul 187’si devlet okulu öğrencisinin velisi olmak üzere toplam 235 veli katılmıştır.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmada ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşlerini almak için araştırmacı tarafından 41 maddeden oluşan 3’lü likert tipi ölçek geliştirilmiştir. Bu üç seçenek “katılıyorum”, “kararsızım”, “katılmıyorum” şeklinde sıralanmıştır. Bu konuda yapılmış çalışmalar ve bu çalışmalarda kullanılan ölçekler incelenerek hazırlanan deneme ölçeği 2010-

2011 Öğretim yılı II. yarıyılı başında 120 öğrenci velisine uygulanmıştır. Ön-deneme uygulamasından sonra, SPSS paket programından yararlanılarak maddelerin birbiriyle ve madde-toplam puanlar arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Uygulama sonucunda elde edilen veriler faktör analizi yapılarak 0.30'ın altında faktör yüküne sahip madde olup olmadığına bakılmış ve bu sayının altında faktör değerine sahip madde olmadığından ölçekten çıkarılan soru maddesi olmamıştır. ölçekte yer alan 41 maddeye ilişkin faktör yükleri 0.374 ile 0.887 arasında değişmektedir. Sonuç olarak, varyansın % 63,75'ini açıklayan tek faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır. Ölçeğin güvenilirlik analizi için Croanbach Alpha değerine bakılmıştır ve $\alpha = .815$ bulunmuştur.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada kullanılan ölçeğinin puanlanması şu şekilde yapılmıştır; velilerin verdikleri cevaplar olumlu ifadeler için “katılıyorum: 3”, “kararsızım: 2” ve “katılmıyorum: 1” olarak kodlanmıştır. Bu şekilde kodlanan ve tek boyuttan oluşan ölçeğin puanları analiz edilmiştir. 2005 İlköğretim Programı Uygulamalarına İlişkin Veli Görüşleri Ölçeği'nden elde edilebilecek azami puan “123”, asgari puan ise “41”dir.

Verilerin analizinde öncelikle grup sayılarına bakılarak, verilerin parametrik testler için uygun olup olmadığı incelenmiştir. Grup sayısının uygun olduğu durumlarda (N=20 ve üstü) dağılımın normallğine bakılmıştır. Test edilecek değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için ölçeğin Skewness ve Kurtosis değerlerine bakılmıştır. Elde edilen değerlere göre verilerin çözümlemesinde t-testi, Mann Whitney U testi ile F-testinin (Tek yönlü varyans analizi – One way ANOVA) kullanılmasının uygun olduğu belirlenmiştir. Velilerin her soruya verdikleri cevaplar incelenerek, frekans (f) ve yüzde (%) dağılımları hesaplanmıştır. İki grubun karşılaştırılması gereken durumlarda (cinsiyet, çocuğa yakınlık, yerleşim yeri ve okul türü değişkenleri açısından) anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek için (Normal dağılımın sağlandığı ve grup sayısının uygun olduğu hallerde) t-testi, grup sayısının uygun olmadığı hallerde (medeni durum değişkeni için) Mann Whitney U testi; ikiden fazla grubun karşılaştırılması gereken durumlarda ise (eğitim durumu) anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için (Normal dağılımın sağlandığı ve grup sayısının uygun olduğu hallerde) F-testi, grup sayısının uygun olmadığı durumlarda (ekonomik düzey değişkeni için) Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi olarak (p) değeri 0.05 olarak alınmıştır. Varyans analizi sonuçlarında anlamlı farklılığın hangi değişkenler arasında olduğunu belirtmek için Levene testi sonuçlarına bakılmıştır. Levene testi sonuçlarında p değerinin anlamlı olmadığı ($p > .05$) durumlarda varyansların eşit olduğu varsayılmış ve Tukey testi sonuçları dikkate alınmış, p değerinin anlamlı olduğu durumlarda ($p < .05$) varyansların eşit dağılmadığı varsayılmış ve Dunnett C sonuçları dikkate alınmıştır.

Bulgular ve Yorum

Araştırmada değişken olarak yedi unsur seçilmiştir. Bunlar; velinin cinsiyeti, medeni durumu, ekonomik durumu, mezun olduğu eğitim kurumu, çocuğa yakınlığı, yaşadıkları yerleşim yeri ve öğrencinin öğrenim gördüğü okul türüdür. Bu değişkenlere ilişkin bulgular da alt problemlere göre alt başlıklar halinde verilmiştir.

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu alt başlıkta, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği bağımsız gruplar için t-Testi ile kontrol edilmiş ve sonuçlar Tablo 2.10'da sunulmuştur.

Tablo 1: 2005 İlköğretim Programı Uygulamalarına İlişkin Veli Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Ait t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Kadın	176	2.553	.243	233	.941	.348
Erkek	59	2.518	.280			

$p > .05$

Tablo 1'de görüldüğü gibi, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. [$t(233) = .941$, $p > .05$]. Öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programına ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre farklılığına baktığımızda kadın velilerin aritmetik ortalaması $\bar{X} = 2.553$; erkek velilerin aritmetik ortalaması $\bar{X} = 2.518$ 'dir. Yani puanlar birbirine yakındır. Bu nedenle, 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşlerinin cinsiyete göre farklılık göstermedikleri anlaşılmıştır.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu alt başlıkta, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerinin medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği dağılımın normalliği sağlanamadığından Mann Whitney U testi ile kontrol edilmiş ve sonuçlar Tablo 2.11'de sunulmuştur.

Tablo 2: 2005 İlköğretim Programı Uygulamalarına İlişkin Veli Görüşlerinin Medeni Durum Değişkenine Ait Mann Whitney U Testi Sonuçları

Medeni Durum	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Evli	219	118.04	25851.50	1742.50	.971
Bekar	16	117.41	1878.50		

$p > .05$

Tablo 2'de görüldüğü gibi, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşleri ile medeni durum değişkeni arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. [$U = 1742$, $p > .05$]. Evli velilerin sıra ortalamalarının bekar velilere çok yakın olduğu dikkat çekmekle birlikte evli velilerin puanları anlamlı düzeyde olmasa da yüksek görünmektedir. Bu durum evli velilerin bekar velilere göre, aile ortamında çocukla daha yakından ilgilendiği, okul çalışmalarından daha fazla haberdar olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu alt başlıkta, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerinin ekonomik düzey değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği dağılımın normalliği sağlanamadığından Kruskal Wallis H testi ile kontrol edilmiş ve sonuçlar Tablo 2.12’de sunulmuştur.

Tablo 3: 2005 İlköğretim Programı Uygulamalarına İlişkin Veli Görüşlerinin Ekonomik Düzey Değişkenine Ait Kruskal Wallis H Testi Sonuçları

Ekonomik Düzey	N	Sıra Ort.	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
İyi	75	132.72	2	9.402	.009	İyi-Orta
Orta	155	113.08				Orta-Kötü
Kötü	5	49.60				İyi-Kötü

p<.05

Tablo 3’te görüldüğü gibi, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşleri, ekonomik düzey değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [c 2 (2)=9.402, p<.05]. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, ekonomik düzeyleri iyi olan velilerin puanlarının, ekonomik düzeyleri orta olan ve ekonomik düzeyleri düşük olan velilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ekonomik durumu iyi olan veliler diğer velilere göre yeni program hakkında daha fazla bilgi sahibidirler. Bu durum, ekonomik düzeyi yüksek velilerin çocukların eğitimine maddi olarak daha fazla destek olmalarından kaynaklanabilir şeklinde yorumlanabilir.

Ekonomik düzeyler arasındaki farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına göre, ekonomik düzeyleri iyi olan velilerin ortalama puanları ile ekonomik düzeyleri orta olan velilerin ortalama puanları arasında [U= 4834, p<.05], ekonomik düzeyleri orta olan velilerin ortalama puanları ile ekonomik düzeyleri kötü olan velilerin ortalama puanları arasında [U= 171, p<.05] ve ekonomik düzeyleri iyi olan velilerin ortalama puanları ile ekonomik düzeyleri kötü olan velilerin ortalama puanları arasında [U= 62, p<.05] anlamlı farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu alt başlıkta, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerinin velilerin eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği F-testi ile kontrol edilmiş ve sonuçlar Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: Veli Görüşlerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Ait F-Testi Sonuçları

Varyans Kaynağı	sd	KT	KO	f	p
Gruplar arası	3	.064	.021	.330	.804
Gruplar içi	231	14.897	.064		
Toplam	234	14.960			

$p > .05$

Tablo 4'te görüldüğü gibi, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşleri, eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$F(3-231)=0.330$, $p > .05$]. Bu durum araştırmaya katılan velilerin eğitim düzeylerinin program hakkındaki görüşlerini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Bu durumun da velilerin eğitim düzeylerinin arasında uçuk farklar olmamasından kaynaklanabilir.

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu alt başlıkta, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerinin velinin çocuğa yakınlığı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği bağımsız gruplar için t-Testi ile kontrol edilmiş ve sonuçlar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5: Veli Görüşlerinin Velinin Çocuğa Yakınlığı Değişkenine Ait t-Testi Sonuçları

Çocuğa Yakınlık	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Anne	181	2.552	.240	233	.794	.428
Baba	54	2.521	.292			

$p > .05$

Tablo 5'te görüldüğü gibi, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşleri, çocuğa yakınlık değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(233)=.794$, $p > .05$]. Araştırmaya katılan velilerin çocuğa yakınlık değişkenine göre aritmetik ortalamalarına baktığımızda (anne için $\bar{X} = 2.552$, baba için $\bar{X} = 2.521$) yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bu da bulguların birbirine çok yakın olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu alt başlıkta, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerinin velinin yaşadığı yer değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği bağımsız gruplar için t-Testi ile kontrol edilmiş ve sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: 2005 İlköğretim Programı Uygulamalarına İlişkin Veli Görüşlerinin Velinin Yaşadığı Yer Değişkenine Ait t-Testi Sonuçları

Yerleşim Yeri	N	\bar{x}	S	sd	t	p
İl	166	2.540	.249	233	.452	.651
İlçe	69	2.556	.264			

$p > .05$

Tablo 6'da görüldüğü gibi, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşleri, velinin yaşadığı yer değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(233) = -0.452$, $p > .05$]. 2005 İlköğretim programına ilişkin veli görüşlerinin velinin yaşadığı yer değişkenine göre aritmetik ortalamalarına baktığımızda il için $\bar{x} = 2.540$; ilçe için $\bar{x} = 2.556$ 'dır. Bu değerler yaşanan yere göre veli görüşlerinin yüksek düzeyde ve birbirine yakın durumda olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, veli görüşlerinin yaşanan yere göre değişmediğini, velilerin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerinin olumlu olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın Yedinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu alt başlıkta, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerinin öğrencinin öğrenim gördüğü okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği bağımsız gruplar için t-Testi ile kontrol edilmiş ve sonuçlar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7: İlköğretim Programı Uygulamalarına İlişkin Veli Görüşlerinin Öğrencinin Öğrenim Gördüğü Okul Türü Değişkenine Ait t-Testi Sonuçları

Okul Türü	N	\bar{x}	S	sd	t	p
Özel	48	2.606	.241	233	.188	.061
Devlet	187	2.529	.254			

$p > .05$

Tablo 7'de görüldüğü gibi, öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşleri ile öğrencinin öğrenim gördüğü okul türü değişkeni arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. [$t(233) = .188$, $p > .05$]. Veli görüşlerinin öğrencinin öğrenim gördüğü okul türü değişkenine göre aritmetik ortalamasına baktığımızda çocuğu özel okulda öğrenim gören velilerin görüşlerinin $\bar{x} = 2.606$; çocuğu devlet okulunda öğrenim gören velilerin görüşlerinin $\bar{x} = 2.529$ olduğu görülmektedir. Bu değerlere göre, veli görüşlerinin öğrencinin öğrenim gördüğü okul türüne göre yüksek düzeyde ve birbirine yakın durumda olduğu anlaşılmaktadır. Anlamlı bir farklılık olmasa da özel okulda öğrenim gören öğrencilerin velilerinin, devlet okulunda öğrenim gören öğrencilerin velilerinden daha yüksek

bir ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Bu durum 2005 ilköğretim programının ilişkin, çocuğu özel okulda öğrenim gören velilerin görüşlerinin çocuğu devlet okulunda öğrenim gören velilerin görüşlerine göre anlamlı olmasa da daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmanın örnekleme giren sınıf öğretmenlerinin *cinsiyet* açısından durumu incelendiğinde, araştırma kapsamındaki 235 velinin yüzde 75,3'ü kadın ve yüzde 24,7'si erkektir. 2005 İlköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerin cinsiyete göre farklılığına baktığımızda; erkek velilerin toplam puanlarının aritmetik ortalaması "2,518"; kadın velilerin toplam puanlarının aritmetik ortalaması "2,553"dir. 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşleri, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bununla birlikte kadın velilerin 2005 programı uygulamalarına erkek velilerden daha olumlu baktığı görülmüştür. Hersan (2008) tarafından yapılan '2004 Yılı Sosyal Bilgiler Öğretim Programına İlişkin Veli Görüşleri' adlı çalışmada alınan sonuçlar cinsiyet değişkenine göre anlamlı bulunmuştur. Buna göre araştırmaya katılan velilerden kadın velilerin erkek velilere göre daha yüksek düzeyde olumlu görüşe sahip olduklarının ortaya çıkması bu çalışmayı destekler niteliktedir.

Araştırmanın örnekleme giren velilerin *medeni durum* açısından durumuna baktığımızda, araştırma kapsamındaki 235 veliden yüzde 93,2'si evli, yüzde 6,8'i bekârdır. 2005 İlköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşlerin medeni duruma göre farklılığına baktığımızda; evli velilerin sıra ortalaması "118.04", bekar velilerin sıra ortalaması "117.41"dir. Öğrenci velilerinin 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin görüşleri ile medeni durumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı görülmektedir. Ancak anlamlı bir ilişki bulunmasa da evli velilerin bekar olan velilerden 2005 ilköğretim programı uygulamalarına daha olumlu baktığı anlaşılmaktadır.

Araştırmanın örnekleme giren velilerin *ekonomik durumları* açısından durumlarına bakıldığında yüzde 31,9'unun iyi, yüzde 66,0'ının orta, yüzde 2,1'inin ekonomik durumunun kötü olduğu belirtilmiştir. 2005 İlköğretim programı uygulamalarına ilişkin velilerin ekonomik durumuna göre farklılığına baktığımızda, ekonomik durumu iyi olan velilerin sıra ortalamaları "132.72", ekonomik durumu orta olan velilerin sıra ortalamaları "113.08", ekonomik durumu kötü olan velilerin sıra ortalamalarının "43.60" olduğu görülmüştür. Bu nedenle 2005 ilköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşleri ile ekonomik durum arasında anlamlı bir ilişki olduğu anlaşılmıştır. Bu araştırmanın sonuçlarından farklı olarak Aldırmaz (2009) tarafından yapılan "Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı Temelli Yeni İlköğretim Programına İlişkin Veli Görüşleri" adlı çalışmada veli görüşlerinin yeni ilköğretim programına ilişkin görüşlerinin sosyo-ekonomik düzeye göre değişip değişmediğini alamak için Kruskal Wallis-H testi uygulanmış ve veli görüşlerinin sosyo-ekonomik düzey değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Araştırma örnekleme giren velilerin *eğitim düzeyleri* açısından durumlarına bakıldığında yüzde 21,3'ünün ilköğretim, yüzde 11,9'unun ortaokul, yüzde 37,9'unun lise, yüzde 28,9'unun üniversite mezununu olduğu anlaşılmıştır. 2005 İlköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşlerinin, eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Bu çalışmada anlamlı bir farklılık çıkmasa da, Dumlu (2009)'un ilköğretim öğrenci velileriyle yapmış olduğu çalışmasında üniversite ve üstü eğitim almış olan veliler diğer velilere göre yeni program hakkında daha fazla bilgi sahibi olduğu sonucuna ulaşılmıştır ve eğitim düzeyi yüksek velilerin çocukların eğitimi ile daha fazla ilgilendikleri şeklinde yorumlanmıştır. Kay'ın (2007) yeni ilköğretim matematik programının yapısının velilerin öğrenim durumu değişkenine göre incelediği çalışmasında öğrenim durumları arasında anlamlı

bir farklılık ortaya çıkmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre velilerin öğrenim durumu hangi düzeyde olursa olsun, yeni ilköğretim matematik öğretim programının niçin değiştirildiğinin nedenlerini bilme ve bu konuda idare ile görüş paylaşma noktalarında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, veliler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Araştırma örneklemine giren velilerin *çocuğa yakınlıkları* açısından durumlarına bakıldığında yüzde 77'sinin öğrencinin annesi, yüzde 23'ünün öğrencinin babası olduğu anlaşılmaktadır. 2005 İlköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşlerinin, çocuğa yakınlık değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Dumlu (2009)'un yapmış olduğu ilköğretim birinci kademedeki velilerin yeni programa ilişkin algılarının incelendiği çalışmada programın içeriği boyutunun cinsiyete göre değişip değişmediği araştırılmış, anne ve baba görüşlerinin altı ifadede farklılaşmadığı sadece bir ifade için farklılaşma gösterdiği görülmüştür.

Araştırma örneklemine giren velilerin *yaşadıkları yerleşim yeri* açısından durumlarına bakıldığında yüzde 70,6'sı ilde, yüzde 29,4'ü ilçede yaşamaktadır. 2005 İlköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşlerinin, yerleşim yeri değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmıştır.

Araştırma örneklemine giren velilerin *öğrencinin öğrenim gördüğü okul türüne* göre durumlarına bakıldığında yüzde 79,6'sının çocuğu devlet okuluna, yüzde 20,4'ünün çocuğu özel okula gitmektedir. 2005 İlköğretim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşlerinin, öğrencinin öğrenim gördüğü okul türüne değişkenine göre de anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmıştır. Dumlu (2009) tarafından gerçekleştirilen ilköğretim birinci kademe öğrenci velilerinin yeni programa ilişkin algılarını inceleyen çalışmada, veli görüşlerinin öğrencinin devam ettiği okul türüne göre, sekiz ifadeden sadece ikisi için farklılaşma görülmüştür. Çocuğu özel okulda öğrenim gören veli görüşlerinin aritmetik ortalamasının, çocuğu devlet okulunda öğrenim gören veli görüşlerinden daha yüksek düzeyde olması özel okullarda okul-aile iletişiminin daha etkili olması, özel okul velilerinin yapılan eğitimsel değişiklikler hakkında okul tarafından bilgilendirilmiş olabileceği şeklinde yorumlanabilir. Kılıç (2009)'ın devlet okulunda öğrenim gören öğrencilerin velileriyle yapmış olduğu çalışmada velilerin %54,25'nin yenilenen ilköğretim programı hakkında bilgisinin olmadığı, %38,92'sinin etkinliklere katılmaktan memnun olmadığı, %81,38'inin program hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak istedikleri ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencinin devam ettiği okul türüne göre, çocuğu devlet okulunda öğrenim gören veli görüşlerinin çocuğu özel okulda öğrenim gören veli görüşlerine göre daha düşük düzeyde olmasını destekler niteliktedir.

Bu sonuçlar ışığında Ailelere yenilenen programla ilgili eğitim seminerleri; yol gösterici, sorunlarını çözme odaklı veli toplantıları, sağlıklı bir şekilde kurulmuş okul-veli-öğretmen iletişimini ve işbirliğini sağlayacak düzenlemeler önerilebilir. Halen değişmekte olan eğitim sistemimiz ile ilgili olan tüm yeniliklerden öğretmen ve idarecilerin, öğrencilerin ve velilerin yeterli düzeyde bilgi sahibi olması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. MEB eğitim – öğretim sisteminde yapmış olduğu değişiklikler hakkında velileri bilgilendirecek seminerler düzenleyebilir.

KAYNAKÇA

- ALDIRMAZ, G. (2009). Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı temelli yeni ilköğretim programına ilişkin veli görüşlerinin değerlendirilmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- BAŞARAN, İ. E. (1996). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- BAUM, A. C. & MCMURRY-SCHWARZ, P. (2004). Preservice teachers beliefs about family involvement: Implications for teacher education, *Early Childhood Education Journal*, 32, 57–61, New York.
- BURNS-CRAWFORD, R. (1993). Parents and schools: From visitors to partners, Washington D.C., National Education Association.
- DEMİREL, Ö. (2011). *Öğretme sanatı*. PegemA Yayıncılık, 17.Baskı, Ankara.
- DUMLU, N. S. (2009). İlköğretim Birinci Kademe Öğrenci Velilerinin Yeni İlköğretim Programına İlişkin Algılarının İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- GÜMÜŞELİ, A. İ. (2004). Ailenin katılım ve desteğinin öğrenci başarısına etkisi, *Özel Okullar Birliği Bülteni*, 2, (6), 14-17.
- HERSAN, E. (2008). 2004 yılı sosyal bilgiler 5. sınıf programına ilişkin veli görüşleri. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- KAPLAN, S. (2002). İlköğretim I. kademe okul-aile işbirliği- mevcut durum ve bir model önerisi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- KARACIĞA, S. (2008). Öğretmenlere göre yapılandırmacı ilköğretim programının uygulanmasında karşılaşılan güçlükler. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- KAY, O. T. (2007). Yeni 2005 İlköğretim matematik öğretim programının veli görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- KILIÇ, Durmuş. (2009). Yenilenen ilköğretim programlarında ailenin eğitim fonksiyonunun öğretmen ve veli görüşlerine göre incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13, (1), 177-190.
- KINCAL, R. Y. (1993). Aile ve eğitim, *Eğitim Dergisi*, 63-69.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2005). *İlköğretim programı*. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara.
- ÖZDEN, S. (2002). Öğretmen ve yöneticilerin değişim sürecinde oluşturdukları okul kültürünün, okulun verimliliğini arttırabilmelerine yönelik algılama düzeyleri. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ŞİMŞEK, N. (2004). Yapılandırmacı öğrenme ve öğretime eleştirel bir yaklaşım, *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 3, (5), 115-139.
- <www.ttkb.meb.gov.tr> Programın uygulanmasında okul yöneticileri, öğretmenler, müfettişler ve velilerin görevleri. (03.10.2010 tarihinde ulaşılmıştır.)

- YAŞAR, Ş. (1998). Yapısalcı kuram ve öğrenme-öğretme süreci, *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 68-75.
- YURDAKUL, B. (2004). Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının öğrenenlerin problem çözme becerilerine, bilişötesi farkındalık ve derse yönelik tutum düzeylerine etkisi ile öğrenme sürecine katkıları, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- YURDAKUL, B. (2005). *Yapılandırmacılık*. Ö. Demirel (Ed), Eğitimde Yeni Yönelimler, PegemA Yayıncılık, Ankara.